

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 675/2022-48

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov č. k. 10C/5/2014-506 z 20. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Trebišov č. k. 10C/5/2014-506 z 20. apríla 2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Trebišov č. k. 10C/5/2014-506 z 20. apríla 2022 **zrušuje a vec vracia** Okresnému súdu Trebišov na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Trebišov **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **758,53 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Uznesením č. k. IV. ÚS 675/2022-20 z 20. decembra 2022 ústavný súd prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

a svojho práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“).

2. Sťažnosť bola na ďalšie konanie prijatá vo vzťahu k uzneseniu Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) označenému v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiadal aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur a uplatnil si právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

3. Uznesenie o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo prijaté vo IV. senáte ústavného súdu zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditsa a sudcov Libora Duľu a Ivana Fiačana (sudca spravodajca). Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2023 sa sudca spravodajca Ivan Fiačan od 1. januára 2023 stal členom III. senátu ústavného súdu. V zmysle čl. II bodu 5 a čl. XI bodu 1 rozvrhu práce je preto na rozhodnutie vo veci príslušný III. senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto nálezu.

4. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia okresného súdu, spisu okresného súdu a z príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:

5. V civilnom sporovom konaní vo veci sťažovateľa, ktorý bol v procesnom postavení žalovaného, okresný súd rozsudkom č. k. 10C/5/2014-25 z 3. júna 2014 zamietol žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V rozsudku zároveň rozhodol, že o náhrade trov konania rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej (podľa v tom čase účinného ustanovenia § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

6. Po odvolaní žalobcov bol uvedený rozsudok okresného súdu potvrdený uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5Co/210/2019-408 zo 17. júna 2021. V tomto uznesení zároveň krajský súd priznal žalovaným proti žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Po právoplatnosti uvedeného uznesenia krajského súdu už okresný súd o nároku na náhradu trov konania na prvej inštancii osobitným uznesením nerozhodol, t. j. nerozhodol o tom, komu a v akom rozsahu sa nárok na náhradu týchto trov priznáva [§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)].

8. Vyššia súdna úradníčka okresného súdu uznesením č. k. 10C/5/2014-479 z 13. januára 2022 podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodla o výške náhrady trov konania sťažovateľa a ďalších žalovaných, a to vrátane trov konania pred okresným súdom. Náhrada trov konania bola v celom rozsahu priznaná žalovaným s tým, že mala byť uhradená na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

9. V predmetnom uznesení vyššia súdna úradníčka uviedla, že pokiaľ ide o sporné nehnuteľnosti, sťažovateľ pri výpočte ich hodnoty vychádzal z údajov portálu bazoš.sk, ktoré nepovažovala za relevantné. K tomu dodala, že pre stanovenie ich hodnoty by bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, tento postup vzhľadom na priebeh a výsledok konania však nepovažovala za účelný. Na základe už uvedeného preto pri výpočte trov konania sťažovateľa, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia, nevychádzala z hodnoty sporných nehnuteľností, ale tarifnú odmenu za úkon právnej služby určila ako jednu trinástinu výpočtového základu v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

10. Z uznesenia vyššej súdnej úradníčky tiež vyplýva, že právna zástupkyňa sťažovateľa v civilnom sporovom konaní prevzala jeho zastúpenie 27. júna 2011.

11. Z napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky včas sťažnosť, v ktorej namietal, že súd mal pri určení výšky trov konania vychádzať z hodnoty nehnuteľností uvedenej sťažovateľom. Túto hodnotu preukazoval predložením odborného vyjadrenia realitnej kancelárie, ktorého kópiu priložil k ústavnej sťažnosti. Ústavný súd k tomu dodáva, že predmetné vyjadrenie je z 24. januára 2022 a podľa jeho obsahu bola cena nehnuteľností odhadnutá k dátumu podania vyjadrenia.

12. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol aj vyjadrenie žalobcov, ktorí spochybňovali hodnotu sporných nehnuteľností v zmysle stanoviska realitnej kancelárie s tým, že nezodpovedá ich trhovej cene, čo malo vyplývať aj z nimi predloženej kúpnej zmluvy z roku 2017 uzavretej medzi sťažovateľom a jednou zo žalobkýň. Ďalej uviedli, že pre zistenie hodnoty nehnuteľností by bolo potrebné znalecké dokazovanie, ktoré nepovažovali za účelné.

13. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky odmietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že predmet civilného sporového konania bol oceniteľný v peniazoch, medzi sporovými stranami však bola sporná hodnota nehnuteľností, z ktorej sa malo pri určení výšky trov konania vychádzať.

14. Ak ide podklady z portálu bazoš.sk a vyjadrenie realitnej kancelárie, ktoré predložil sťažovateľ, tieto okresný súd nepovažoval za dostatočné pre potreby určenia výšky trov konania. Podľa okresného súdu by pre určenie hodnoty nehnuteľností bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie, ktoré by však bolo podľa názoru okresného súdu neúčelné. Na základe uvedeného potom okresný súd považoval rozhodnutie vyššej súdnej úradníčky za správne, a preto sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu odmietol.

15. Ústavný súd tiež na základe rozsudku okresného a krajského súdu vo veci samej a napadnutého uznesenia okresného súdu zistil, že sťažovateľ bol ako jediný zo žalovaných v konaní pred okresným súdom zastúpený právnym zástupcom.

16. Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť aj to, že v uznesení o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie túto sťažnosť odmietol v časti týkajúcej sa uznesenia vyššej súdnej úradníčky a upozornil účastníkov konania a zúčastnené osoby na už uvedenú skutočnosť, že okresný súd v predmetnej veci nerozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

17. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti zdôrazňoval, že v jeho civilnej sporovej veci bol predmet konania oceniteľný v peniazoch, a preto mal okresný súd pri určení výšky trov konania vychádzať z hodnoty nehnuteľností určenej v ním predloženom vyjadrení realitnej kancelárie alebo mal v prípade pochybností nariadiť na určenie hodnoty nehnuteľností znalecké dokazovanie. Okresný súd sa podľa sťažovateľa v odôvodnení svojho rozhodnutia nedostatočne vysporiadal s tým, prečo

takto pri určení výšky trov konania nepostupoval, pretože len všeobecne odkázal na skutočnosť, že hodnotu predmetu konania je možné určiť len s ťažkosťami.

18. Okrem toho sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že náhrada trov konania bola priznaná všetkým žalovaným, hoci trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vznikli výlučne sťažovateľovi. K tomu dodal, že túto skutočnosť namietal už v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky, avšak okresný súd sa k tejto skutočnosti nijako nevyjadril.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti došlo podľa sťažovateľa rozhodnutím okresného súdu k porušeniu jeho práv.

20. K výške požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovateľ uviedol, že jeho účelom je okrem zadosťučinenia aj sankcia za porušenie práv, pričom odkazoval na skutočnosť, že konanie vo veci samej trvalo pred okresným súdom takmer sedem rokov.

III.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

21. Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti uviedol, že nedopatrením nerozhodol o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP, za čo sa konajúca sudkyňa účastníkom konania ospravedlnila. Túto skutočnosť však nepovažoval za podstatnú z dôvodu, že samotní účastníci konania to v konaní pred okresným súdom nenamietali a po prvý raz túto námietku použili až v ústavnej sťažnosti.

III.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

22. V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) boli zúčastnenými osobami v konaní o ústavnej sťažnosti sporové strany v konaní pred všeobecným súdom.

23. Zo zúčastnených osôb sa k ústavnej sťažnosti vyjadrili len [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré v konaní pred okresným súdom boli v procesnom postavení žalobkyní.

24. Vyjadrenia uvedených zúčastnených osôb boli obsahovo totožné a zúčastnené osoby v nich uviedli, že samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamietal, že okresný súd nerozhodol o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP. Skutočnosť, že okresný súd o náhrade trov konania takto nerozhodol, pritom podľa nich nevedla k zásadnému porušeniu práv sťažovateľa, pretože žalobcovia už trovy konania sťažovateľovi uhradili, a to v zmysle rozhodnutia vyššej súdnej úradníčky v spojení s napadnutým rozhodnutím okresného súdu.

25. Podľa názoru zúčastnených osôb by totiž aj v prípade, ak by ústavný súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil, boli v ďalšom konaní trovy konania určené v rovnakej výške, t. j. ako jedna trinástina výpočtového základu v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Hodnota dotknutých nehnuteľností totiž bola sporná a nariadenie znaleckého dokazovania, ktorým by sa určila, nebolo účelné. Podľa názoru zúčastnených osôb mal preto samotný sťažovateľ v konaní pred okresným súdom predložiť znalecký posudok, čo však neurobil.

26. Zúčastnené osoby pripomenuli, že už v konaní pred okresným súdom namietali správnosť vyjadrenia realitnej kancelárie predloženého sťažovateľom s tým, že z nimi predloženej kúpnej zmluvy týkajúcej sa porovnateľných nehnuteľností vyplývala iná hodnota predmetu konania (pozri bod 11 odôvodnenia tohto nálezu). Okrem toho uviedli, že vo vzťahu k ornej pôde bolo potrebné pri určení hodnoty nehnuteľností vychádzať z prílohy č. 1 k zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, a to vo vzťahu k ornej pôde.

27. Ostatné zúčastnené osoby svoje právo vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti nevyužili napriek tomu, že im výzva na vyjadrenie bola riadne doručená, resp. jednej zo zúčastnených osôb sa považovala za doručení vrátaním nedoručenej zásielky ústavnému súdu podľa § 111 ods. 3 CSP.

III.3. Replika sťažovateľa:

28. Sťažovateľ vo svojej replike k vyjadreniam okresného súdu a zúčastnených osôb uviedol, že bolo zákonnou povinnosťou okresného súdu napraviť procesné pochybenie spočívajúce v tom, že nerozhodol o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP, a to bez ohľadu na postup sporových strán. Podľa sťažovateľa preto ústavný súd musí na toto pochybenie okresného prihliadnúť a nie je podstatné, či to sťažovateľ aj sám namietal.

29. Ďalej len zopakoval, že v konaní pred okresným súdom predložil adekvátne ohodnotenie hodnoty dotknutých nehnuteľností, z ktorého mal okresný súd vychádzať pri určení výšky náhrady trov konania.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

30. Vo veci sťažovateľa žiadna z dotknutých strán nenamietala skutočnosť, že sťažovateľovi bola náhrada trov konania priznaná v plnom rozsahu a zároveň už tieto trovy konania boli aj dobrovoľne uhradené, čo ústavný súd zistil po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Preto pochybenie okresného súdu, ktorý nerozhodol o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP, nemalo dopad na práva sťažovateľa.

31. V dôsledku úhrady trov konania už nie je podstatná ani sťažovateľova námietka smerujúca proti výroku uznesenia vyššej súdnej úradníčky, ktorým boli trovy konania priznané všetkým žalovaným, hoci tieto trovy vznikli len samotnému sťažovateľovi.

32. Ak ide o námietku sťažovateľa, že okresný súd mal pri určení výšky trov konania vychádzať z ním predloženého vyjadrenia realitnej kancelárie, táto nie je dôvodná. Vyplýva to zo skutočnosti, že v zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky je vo veci sťažovateľa základom pre určenie výšky trov právneho zastúpenia hodnota nehnuteľností určená pri začatí poskytovania právnej služby.

33. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že právna zástupkyňa sťažovateľa prevzala jeho právne zastúpenie v konaní pred okresným súdom v roku 2011, preto v zmysle vyhlášky vyjadrenie realitnej kancelárie o hodnote dotknutých nehnuteľností z roku 2022 nemohlo slúžiť ako podklad pre určenie hodnoty predmetu sporu. Bolo síce chybou okresného súdu, že to v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, toto pochybenie však nemalo dopad na ústavné práva sťažovateľa, pretože

okresný súd postupoval správne, keď pri určení výšky trov konania na predmetné vyjadrenie neprihliadal.

34. Ak ide ďalšie sťažovateľove námietky, ústavný súd v záujme poskytnutia podrobnej odpovede na vyjadrenia účastníkov konania a zúčastnených osôb poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. III. ÚS 600/2022, ktoré sa týkalo postupu súdu pri stanovení náhrady trov právneho zastúpenia v konaniach o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

35. V tomto rozhodnutí ústavný súd uviedol, že ak žiadna zo sporových strán nepredloží znalecký posudok o hodnote nehnuteľností, ktorá je sporná, je všeobecný súd povinný postupovať analogicky podľa § 264 CSP a určiť hodnotu nehnuteľností podľa svojho odhadu, ktorý zároveň musí byť logicky zdôvodnený. Vhodným podkladom pre takéto určenie môžu byť aj vyjadrenia realitných kancelárií, avšak, ako už bolo uvedené, tieto musia zohľadňovať cenu nehnuteľností ku dňu začatia poskytovania právneho zastúpenia.

36. Vo veci sp. zn. III. ÚS 600/2022 ústavný súd pripustil aj to, že v niektorých prípadoch nebude možné takýmto spôsobom postupovať, osobitne vtedy, ak od začatia poskytovania právnej služby už uplynulo aj viac ako 10 až 15 rokov, alebo ak pôjde o veľmi špecifickú nehnuteľnosť. V týchto situáciách je namieste pri určení výšky trov právneho zastúpenia vychádzať z jednej trinástiny výpočtového základu v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Ústavný súd však zdôraznil, že správnosť postupu všeobecného súdu bude vždy záležať od konkrétnych okolností prípadu.

37. Vychádzajúc z uvedeného potom možno konštatovať, že nie je dôvodná námietka sťažovateľa v tom zmysle, že okresný súd mal v jeho veci nariadiť znalecké dokazovanie (navyše sťažovateľ to namietal až v konaní pred ústavným súdom).

38. Na druhej strane však možno prisvedčiť tvrdeniam sťažovateľa, že okresný súd nedostatočne odôvodnil, prečo pri určení výšky náhrady trov právneho zastúpenie nevychádzal z hodnoty nehnuteľností.

39. Súčasťou práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je totiž aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd, naopak, nie je povinný podať podrobnú odpoveď na tie argumenty účastníka konania, ktoré pre jeho rozhodnutie nemajú podstatný význam (II. ÚS 449/2015, str. 6 a 7 odôvodnenia).

40. Vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho konania a otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, ak závery všeobecných súdov nie sú dostatočne odôvodnené alebo sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (III. ÚS 600/2022, bod 17 odôvodnenia).

41. Vychádzajúc z uvedených záverov ústavný súd zdôrazňuje, že okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevenoval otázke, či bolo možné zistiť hodnotu nehnuteľností úvahou súdu analogicky podľa § 264 CSP, resp. či sa o to pokúsil a ktoré skutočnosti mu v stanovení hodnoty nehnuteľností takýmto spôsobom bránili. Zodpovedanie uvedenej otázky pritom bolo v prípade sťažovateľa rozhodujúce.

42. Tento nedostatok odôvodnenia v rozhodnutí okresného súdu mal teda priamy dopad na právo sťažovateľa na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je súčasťou práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (osobitne k aplikácii čl. 6 ods. 1 dohovoru pozri napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Askon AD proti Bulharsku*, č. 9970/05, § 25, 16. 10. 2012). Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatoval porušenie práv sťažovateľa vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

43. Ústavný súd k tomu stručne dodáva, že nie je jeho úlohou svojimi vlastnými úvahami doplniť chýbajúcu časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pretože nie je vo vzťahu k okresnému opravnou inštanciou, resp. konanie o ústavnej sťažnosti nie je pokračovaním konania pred okresným súdom (pozri napr. I. ÚS 703/2022, bod 14 odôvodnenia).

44. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a porušeniu práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovel, keďže dôvodom na vyslovenie porušenia jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. V prípade sťažovateľa nie je v tomto štádiu možné hovoriť o zásahu do jeho majetku, keďže o nároku na náhradu trov a o ich výške bude okresný súd ešte rozhodovať.

45. Na základe konštatovaného porušenia práv zakotvených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie [§ 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde].

46. V ďalšom konaní okresný súd v súlade s § 250 ods. 2 CSP zruší rozhodnutie vyššej súdnej úradníčky č. k. 10C/5/2014-479 z 13. januára 2022 a rozhodne o trovách konania podľa § 262 ods. 1 CSP. Po právoplatnosti rozhodnutia okresného súdu podľa § 262 ods. 1 CSP súd rozhodne o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP. Pri tomto rozhodnutí bude súd povinný postupovať v súlade s citovanou judikatúrou ústavného súdu, t. j. ak nebude v konaní sporovými stranami predložený znalecký posudok na určenie hodnoty nehnuteľností, súd určí hodnotu nehnuteľností analogicky podľa § 264 CSP alebo uvedie presvedčivé dôvody, pre ktoré je potrebné postupovať podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (§ 134 zákona o ústavnom súde).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

47. Sťažovateľ nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatňoval s poukazom na dĺžku konania vo veci samej pred okresným súdom, ktorá sa však týka práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 dohovoru). Sťažovateľ porušenie týchto práv nenamietal a ani dôvody ústavnej sťažnosti sa dĺžky konania nijako netýkali. Možno preto uzavrieť, že sťažovateľ svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie riadne neodôvodnil.

48. Z pohľadu ústavného súdu v prípade sťažovateľa pre dovŕšenie ochrany tých práv, ktoré boli okresným súdom porušené, postačuje konštatovanie tohto porušenia s tým, že okresný súd znova rozhodne o náhrade trov konania ústavne konformným spôsobom (k účelu primeraného finančného zadosťučinenia pozri napr. IV. ÚS 227/2022, body 52 a 53 odôvodnenia). Ústavný súd pritom prihliadol na to, že napadnuté rozhodnutie sa netýkalo veci samej a nebolo možné prisvedčiť ani

námietke sťažovateľa, že okresný súd v jeho prípade musí vždy pri určení trov konania vychádzať z hodnoty nehnuteľností.

49. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosti v časti týkajúcej sa primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel.

VI. Troy konania

50. V súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal ústavný súd podľa výsledku konania sťažovateľovi aj nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom. Troy konania sťažovateľa pozostávali z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2023 (replika k vyjadreniam okresného súdu a zúčastnených osôb).

51. Pri výpočte výšky náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky, v zmysle ktorej základná sadzba tarifnej odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za jeden úkon právnej služby predstavovala v roku 2022 sumu 193,83 eur a v roku 2023 sumu 208,67 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavovala v roku 2022 sumu 11,63 eur a v roku 2023 sumu 12,52 eur.

52. Výška odmeny právneho zástupcu tak predstavovala 595,67 eur (2 x 193,83 eur a 1 x 208,67 eur) a výška náhrady jeho hotových výdavkov 35,78 eur (2 x 11,63 eur a 1 x 12,52 eur), t. j. spolu 632,11 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty, uvedená suma sa v súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšila aj o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %, t. j. o sumu 126,42 eur. Troy konania sťažovateľa teda predstavovali spolu sumu 758,53 eur, ktoré je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu